

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

FUNDACIÓ URV
CENTRE DE FORMACIÓ PERMANENT

Diploma de Posgrado en Salud Mental Colectiva

Fitxa Tècnica

Cal destacar:

El Postgrau de Salut Mental Col·lectiva és una proposta d'aprenentatge participativa i interactiva que fusiona constantment la teoria i la pràctica; les classes magistrals, les sessions d'anàlisi grupal i els tallers d'experiència corporal directa. És una formació amb una perspectiva sobre la salut emocional que se centra en les persones, les seves afliccions i itineraris vitals. Col·loca l'eix en la necessitat de generar instàncies i dispositius de construcció col·lectiva i participativa atents a la singularitat; processos de suport per a la promoció de l'autonomia i l'acompanyament a la vida quotidiana per a persones amb problemes de salut mental i diversitat funcional.

Es proposa en si com una experiència que brinda l'oportunitat de repensar i potenciar el nostre camp de saber sobre la salut mental i la diversitat funcional. És al mateix temps, una ocasió inigualable per entrar en contacte amb pràctiques i projectes que s'estan desenvolupant en l'avantguarda nacional i internacional en aquests àmbits.

Codi:

EPSAMEMCS-M2-2019-3

Títol al que dóna dret:

Diploma de Postgrau

Adreçat a:

Professionals de l'àmbit de la salut i les ciències socials amb especial interès en les temàtiques relatives a la salut mental

Objectius:

Formar professionals experts en la creació i el desenvolupament de dispositius i eines participatives en l'àmbit de la rehabilitació i atenció en salut mental. Experts en el funcionament de processos d'intervenció i inclusió social amb perspectiva multidisciplinària i en constant vinculació amb la comunitat.

Itinerari formatiu:

(Mòdul 7. Edició Madrid) [Experiències Innovadores en l'Àmbit de la Salut Mental](#)

Sortides professionals:

1. Coordinar grups de treball en salut col·lectiva
2. Liderar processos de participació i construcció de la salut mental col·lectiva
3. Crear i desenvolupar projectes d'intervenció directa en el camp de la salut mental col·lectiva
4. Coordinar l'obertura, en dispositius de salut ja existents, a les recomanacions de la salut col·lectiva
5. Coordinar espais d'intervenció directa i atenció en el camp de la salut mental des d'una aproximació de salut col·lectiva
6. Treballar en dispositius de la xarxa de salut mental
7. Treballar en projectes de nova factoria orientats a millorar la salut mental de la població

Dates:

del 04/10/2019 al 15/10/2020

Horari:

Divendres de 18.00 a 21.00 hores - Dissabtes de 9.30 a 14.30 hores

Calendari del curs:

calendari-salutmental-madrid-2019.pdf

Ubicació:

Fundación Manantial - Calle del Poeta Esteban Villegas, 12 (MADRID)

Plànol de situació:**Impartició:**

semipresencial

Idiomes en que s'imparteix:

Castellà

Durada:

30 ECTS

Preu:

2250

Direcció:

Ángel Martínez Hernáez

Coordinació acadèmica:

Marín Correa-Urquiza Vidal Freyre

Sara Toledano Márquez

Docents:

Ángel Martínez Hernáez

Asunción Pié Balaguer

Antonio Rodríguez Masegosa

Alfredo Olivera

Miguel Missé Sánchez

Fernando Alonso Martínez

Fernando Colina Pérez

Manuel Desviat Muñoz

Rafael Huertas García-Alejo

Héctor Luna Arranz

Alberto Ortiz Lobo

Javier Segura Del Pozo

Sara Toledano Márquez

Ana Carralero Montero

Federico Suárez Gayo

Laura Marín López-Andrade

Isabel Endeiza Pedruelo

Debora Ávila Cantos
Inmaculada Casillas Tejeda
Adela Graciana García
Sergio García García

Contacte:

Samantha Gascó - samantha.gasco@fundacio.urv.cat

Telèfon de contacte:

977 77 99 63

Més informació:

Aquest curs compleix els requisits per ser bonificat mitjançant la [Fundació Estatal FUNDAE](#). Per a més informació podeu adreçar-vos a: bonificacio@fundacio.urv.cat.

Sessions informatives:

19/09/2019 18:00 UBICACIÓ: Fundación Manantial (Calle del Poeta Esteban Villegas, 12 - Madrid)

Programa

Mòdul: M1. Les respostes clíniques i socials a la qüestió de la salut mental. Una perspectiva històrica

ECTS: 3

Durada: 30 h.

Contingut:

1. Història de la bogeria i de la Reforma Psiquiàtrica.
 - La història de la bogeria i les seves vinculacions amb les pràctiques actuals en el camp de la salut mental. Anàlisi de les vinculacions històriques entre societat i bogeria.
 - De com les societats s'han relacionat i es relacionen amb el sofriment mental i la "diferència".
 - Itineraris conceptuals: de la "bogeria" a el "trastorn mental".
 - De la biopolítica i altres polítiques. La relació estat / salut mental.
 - Les grans reformes i els seus antecedents històrics, socials, mèdics.
2. De-construcció analítica de la reforma psiquiàtrica. Passos cap a la necessitat d'una reforma en moviment constant
 - Anàlisis de les articulacions hegemòniques de l'aproximació biomèdica.
3. Una primera introducció al camp de la Salut Col·lectiva
 - Altres pràctiques, altres horitzons possibles en el camp de la salut.

Mòdul: M2. Una revisió crítica dels models actuals d'Atenció en Salut Mental

ECTS: 5

Durada: 50 h.

Contingut:

1. Anàlisi de la situació actual. El Model local.
 - La realitat de les xarxes de salut mental i el sistema sanitari integrat.
 - Les aportacions de les ciències socials.
 - Altres paradigmes possibles.
2. Disseccionant el model "Bio, Psico Social" per a una anàlisi en detall.
3. El desenvolupament d'altres models possibles que inclouen l'abordatge proposat des del camp de las ciències psi i les ciències socials
 - Primers aportacions des de l'antropologia mèdica.
4. Altres clíniques, altres posicionaments.
 - Subjectivisme crític, una resposta als manuals diagnòstics. Les violències del diagnòstic. Cap a una clínica ampliada.
 - Una revisió crítica dels models actuals d'Atenció en Salut Mental II
5. Psiquiatria Crítica.
 - Iatrogènies del model actual. Alternatives en la pràctica diària.
 - Psicopatologia crítica.

Mòdul: M3. Salut Mental Col·lectiva 1: participació, inclusió activa i ciutadania

ECTS: 5

Durada: 50 h.

Contingut:

1. Col·lectiu i singular. De la retòrica a la posada en pràctica de processos participatius en Salut mental.
 - Intervenció multidisciplinària.
 - L'elaboració compartida i complementària de la terapèutica.
 - Dels sabers experts i els sabers profans. Des encontres i possibles trobades.
 - Significacions i sentits socials/culturals del que entenem per col·lectiu.
 - El col·lectiu en el camp de la salut.
 - La noció de allò col·lectiu a través del temps.
 - La construcció de la singularitat.
2. De la Salut Col·lectiva a la Salut Mental Col·lectiva.
 - Intervenció multidisciplinària de la retòrica a la posada en pràctica de processos participatius en Salut mental.
 - El concepte de Salut Mental Col·lectiva. Teoria que és pràctica i viceversa.
 - Intervenció multidisciplinària: L'elaboració compartida i

- complementària de la terapèutica.
3. Propostes per a una desinstitucionalització del sofriment mental
 - El treball en xarxa amb els recursos comunitaris de l'àmbit de la cultura, l'oci i la participació ciutadana.
 - El comunitari a partir de dispositius i eines comunitàries.
 - Estar a la comunitat significa ser comunitari? i altres preguntes possibles amb respostes complexes.
 - Promoció de l'autogestió emocional.
 - El valor del col·lectiu.
 - Espais participatius d'autonomia i recuperació.
 4. Moviments socials i salut mental.
 - Lo social i lo comunitari han de ser elements deslligats de les captures nosològiques de la clínica biomèdica?
 - La noció d'inclusió activa. La participació en la presa de decisions.
 - D'usuaris assistits, a participants actius I
 5. Una inclusió social activa. L'activisme possible en las persones amb problemes de salut mental
 - La dimensió política de la salut i la dimensió saludable de la política
 - La construcció col·lectiva d'altres identitats possibles. La identificació amb una reivindicació de drets.

Mòdul: M4. Salut Mental Col·lectiva 2: Eixos per a una recuperació possible

ECTS: 4

Durada: 40 h.

Contingut:

1. Itineraris: D'un esquema centrat en la malaltia i l'assistència, al desenvolupament de noves modalitats que plantegen la revalorització del subjecte com a eix de la seva recuperació terapèutica.
 - Eines per al treball en grup.
 - La construcció/generació d'aparells de ressonàncies per a lo grupal/comú/col·lectiu.
 - Dels rols possibles. Cap a una crítica de les dinàmiques jeràrquiques dels processos de salut.
2. Planificació i cures centrades en la persona. La participació dels afectats en els seus propis itineraris de recuperació.
 - Dinàmiques de participació.
 - La noció de grup.
 - Treball en grup. Dels rols possibles.
 - La relació en els cuidats.
 - Violència, Sofriment i Maltractament en les Institucions.

- La Vida des-habitada
 - L'estigma com a procés de des-historització
 - Identitat i diagnòstic
3. Estratègies profanes i models de autoatenció, cap a una revalorització dels sabers subjectius de l'aflicció.
- Eines i tecnologies terapèutiques com a resultat d'una elaboració col·lectiva entre afectats, familiars i professionals.
 - Des emmalaltir la identitat. Cap a una arqueologia de la subjectivitat
 - La noció de "Agency" (A.Gramsci) com la capacitat d'actuar del subjecte.
 - Territoris liminars com a generadors de noves identitats, noves pràctiques saludables.
 - Espais que estan més enllà de la semàntica mèdica. Els vincles més enllà de les etiquetes diagnòstiques.
4. Els vincles a l'interior dels processos: Cap a una articulació simètrica i complementària entre rols i funcions en salut mental.
- La dimensió simbòlica del cos y les seves narratives. Usos polítics del cos.
 - Diversitat funcional i salut mental. De comorbiditats o experiències radicals de la diferència.
5. El treball amb persones en situació de carrer.
- Marc d'acció i construcció compartida de les estratègies d'abordatge.

Mòdul: M5. Tallers vivencials-participatius

ECTS: 4

Durada: 40 h.

Contingut:

1. Teatre, arts i salut mental. (Cos en moviment)
- Teatre i salut mental.
 - Taller/experiència per reflexionar corporalment sobre:
 - a) La complexitat del fenomen del sofriment mental i les persones que ho pateixen.
 - b) La complexitat de les relacions entre els treballadors professionals i les institucions en les quals s'emmarca la seva labor.
 - La dimensió corporal.
 - La dimensió expressiva.
 - Posar-se en la pell dels altres.
 - El teatre de l'oprimit i altres tècniques possibles
 - Vulnerabilitat i creativitat.
 - Des-terapeutitzar les arts. La dimensió col·lectiva i política de l'artístic.

- Processos col·lectius creatius. La performance artística com a instància reivindicativa.
- Des emmalaltir identitats II.

Mòdul: M6. Pensar i construir la salut des de lo social i lo cultural

ECTS: 5

Durada: 50 h.

Contingut:

1. Antropologia de la salut mental. Narratives, experiències i contextos.
 - Aportes de l'Antropologia de la salut.
 - Perspectives des de la Etnopsiquiatria i altres aportacions etnogràfics.
 - La noció de Models Explicatius.
2. Pedagogia Crítica i salut mental.
 - Pedagogia crítica en salut mental. El rol del professional com exegeta o descodificador de sentits i altres aportacions.
3. Cos i bogeria: Experiències encarnades i corporalitat.
 - Territoris d'alteritat i salut mental col·lectiva
 - Transsexualitats
 - Pedagogia crítica en salut mental.
 - Cos i bogeria: Experiències encarnades i corporalitat.
4. Adolescència, joventut i salut mental
 - De la construcció col·lectiva i participativa de bones pràctiques en salut mental adolescent. De l'evitació dels serveis. Raons i propostes per a millors pràctiques.
5. Processos participatius amb joves i adolescents en el camp de la salut mental.
 - Estratègies profanes per afrontar l'adversitat.
 - Eines: Guia de Bones pràctiques en salut mental adolescent.
 - Bogeria en el cos o el cos de la bogeria. Itineraris corporals del sofriment mental.

Mòdul: M7. Experiències innovadores en l'àmbit de la Salut mental

ECTS: 4

Durada: 40 h.

Contingut:

1. Ràdio "La Colifata", primera emissora realitzada des d'un hospital Psiquiàtric a Argentina.
 - Eines, dinàmiques, processos i models possibles per a la creació

- d'un dispositiu participatiu i col·lectiu en salut mental. (I)
2. Ràdio Nikosia, primera emissora a Catalunya i Espanya realitzada per persones amb problemes de salut mental.
 - La possibilitat del dir.
 - La ràdio com a espai per a la paraula vetllada.
 - L'empoderament i altres conseqüències directes del fer radiofònic.
 - La creació col·lectiva de continguts i pràctiques.
 - Nous contextos de possibilitat per a la bogeria.
 - Eines, dinàmiques, processos i models possibles per a la creació d'un dispositiu participatiu i col·lectiu en salut mental.(II)
 3. Intervoces.
 - Donar-li un lloc a les veus en salut mental. Eines i treballs en grup.
 4. Oci, Salut Mental i Diversitat Funcional
 - La noció d'oci a debat. De entretenir a conscienciar?
 5. Drets humans i Salut Mental.
 - Drets humans. Per què encara és una assignatura pendent?

Fundació URV. Centre de Formació Permanent

Av Onze de Setembre, 112. 43203 REUS

Tel.: 977 779 950 Fax: 977 310 113

formacio@fundacio.urv.cat

www.fundacio.urv.cat/formacio